

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

EURO EKSPERTIZA

Naručitelj: Zagorska razvojna agencija, Krapina

Prethodno vrednovanje (ex-ante evaluacija) Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. – 2027.

Završno izvješće

Izvršitelj: Euro ekspertiza j.d.o.o.

Prof.dr.sc. Nenad Starc

Dr.sc. Marijana Sumpor

Zagreb, prosinac 2019. - prosinac 2021.

Prethodno vrednovanje provodi se temeljem Ugovora i Dodatka br. 1 i br. 2 ugovora o pružanju usluge stručnjaka za vanjsko vrednovanje tijekom provedbe Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije i usluge stručnjaka za prethodno vrednovanje Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije, u okviru projekta "Znanjem za europsko zajedništvo – ZEZ II" financiranog iz Operativnog programa konkurenčnost i kohezija 2014.-2020.

1. Sadržaj

Sadržaj

1. Sadržaj.....	2
2. Kratak sažetak.....	3
2.1 Najvažniji rezultati vrednovanja.....	3
2.2 Zaključci i preporuke	4
3. Uvod.....	6
3.1 Svrha izvješća o vrednovanju.....	6
3.2 Struktura izvješća	6
4. Kontekst vrednovanja	6
4.1 O aktu strateškog planiranja.....	6
4.2 O postupku prethodnog vrednovanja	7
4.3 Pandemija COVID-19 i potres	8
5. Metodološki pristup i evaluacijski kriteriji.....	8
5.1 Pristup prethodnom vrednovanju izrade strateškog planskog akta	8
5.2 Obvezni i dodatni kriteriji vrednovanja	9
6. Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna	9
6.1 Nalazi prethodnog vrednovanja rezultata radionice za izradu SWOT analize.....	9
6.2 Prethodno vrednovanje nacrta Analize stanja.....	11
6.3 Izmjene tijeka izrade Plana razvoja zbog pandemije bolesti COVID -19	13
6.4 Prethodno vrednovanje nacrta strateškog okvira	13
6.5 Usklađenost nacrta PRKZŽ s Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030.....	14
6.6 Razvoj strateškog okvira i usklađivanje s novim Uputama MRRFEU	16
6.7 Provedbeni mehanizam – pokazatelji ishoda, opis mjera i strateški projekti	19
6.8 Financijski okvir.....	21
7. Odgovori na evaluacijska pitanja	21
8. Zaključci, komentari i preporuke	23

EUROPSKI STRUKTURNI
INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

EURO
EKSPERTIZA

2. Kratak sažetak

Uvod

Proces prethodnog vrednovanja je formativnog karaktera i temeljni cilj je doprinijeti kvaliteti i provedivosti strateškog planskog akta, konkretno Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje do 2027. godine. Provodi se usporedo s procesom izrade te prati sve metodološke korake postupka strateškog planiranja. Provoditelji prethodnog vrednovanja odnosno evaluatori su u unaprijed utvrđenim fazama rada svojim komentarima i preporukama usmjeravali izrađivače dokumenta i time je osigurana sadržajna i metodološka usklađenost strateškog planskog akta.

Vrednovanje je strukturirano u tri faze i izrađena su dva fazna i jedno završno izvješće. U okviru prve faze prethodnog vrednovanja naglasak je bio na praćenju i ocjeni izrade Analize stanja i SWOT analize kako bi se osigurala relevantnost posebnih ciljeva i mjera u odnosu na prepoznate probleme, potrebe i potencijale. Ex ante evaluator pregledao je i komentirao nacrt Analize stanja i SWOT analize i nazočio radionici o SWOT analizi krajem 2019. godine nakon koje su održani sastanci s izrađivačima iz konzultantske kuće WYG i stručnjacima Zagorske razvojne agencije početkom 2020. godine. Do zastoja u procesu izrade došlo je uslijed proglašenja COVID 19 Pandemije u ožujku 2020. godine. Stoga je u drugoj fazi prethodnog vrednovanja naglasak bio na ocjeni potrebne dopune Analize stanja radi evidentiranja posljedica protuepidemijskih ograničenja na gospodarstvo i društvene djelatnosti. Sastavni dio druge faze bio je usmjerjen i na praćenje razvoja strateškog okvira unutar kojeg su određene razvojne potrebe, prioriteti, ciljevi i mjere. Tijekom treće faze prethodnog vrednovanja proveden je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš i javno savjetovanje. U okviru ove faze izrađeno je završno izvješće kojim je obuhvaćena ocjena cjelovitog strateškog planskog akta uključujući provedbeni i finansijski okvir te strateški projekti u skladu s evaluacijskim kriterijima.

2.1 Najvažniji rezultati vrednovanja

Na proces izrade Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2027. su u određenoj mjeri utjecali i zastoji u procesu izgradnje novog sustava strateškog planiranja na nacionalnoj razini uslijed pandemijskih uvjeta tijekom 2020. U procesu izrade korišten je Priručnik o strateškom planiranju MRRFEU Verzija 3.0 od svibnja 2020., te Upute za izradu planova razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Inačica: 1.0 koja je potom objavljena na web stranici Ministarstva u kolovozu 2021.

Slijedom navedenih pravilnika i smjernica, nacrt Plana razvoja KZŽ treba udovoljiti sljedećim kriterijima (Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019)):

- *Važnost (razvojna relevantnost)* – kriteriju je udovoljeno ako su analizom stanja i SWOT analizom uočene i procijenjene sve značajne razvojne potrebe i svi razvojni potencijali Krapinsko-zagorske županije. Tijekom izrade analize stanja provedena je i SWOT radionica na kojoj je osigurano sudjelovanje ključnih dionika u analizi i formuliranju razvojnih snaga, slabosti, prilika i prijetnji županije. Dionici su bili

organizirani u tri radne skupine (poduzetništvo, poljoprivreda i turizam - 8; okoliš i infrastruktura – 10; te društvene djelatnosti – 12 sudionika). Tim postupkom osigurana je utemeljenost ciljeva i mjera Plana razvoja na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima. Analiza stanja dopunjena je dodatnim podacima iz anketnog ispitivanja o učincima pandemije na gospodarstvo koja je provedena u županiji tijekom 2020.

- *Usklađenost (koherencija)* – kriteriju je udovoljeno na način da su posebni ciljevi i mjere u Planu razvoja KZZ komplementarni i povezani, te je hijerarhija ciljeva određena tako da hijerarhijski niži ciljevi tj. mjere doprinose ostvarenju viših ciljeva odnosno posebnih ciljeva te strateških ciljeva NRS. Time je Plan razvoja usklađen s relevantnim nacionalnim dokumentima i javnim intervencijama. Ovom kriteriju je također udovoljeno postignutim unutarnjim skladom prepoznatih problema iz analize stanja i SWOT analize, te formuliranih ciljeva Plana razvoja KZZ.
- *Dosljednost (konzistentnost)* – kriteriju je udovoljeno jer su vizija Plana razvoja, razvojni prioriteti javnih politika županije i posebni ciljevi jasno međusobno usklađeni.
- *Komplementarnost* – ovaj kriterij odnosi se na usklađenost strategije razvoja i drugih javnih politika (nacionalnih, županijskih, sektorskih) što se u potpunosti očituje u viziji, prioritetima i usklađenosti posebnih ciljeva Plana razvoja KZZ sa strateškim ciljevima NRS. Sukladno strukturi strateškog okvira, Plan razvoja KZZ može se uspješno provoditi u kontekstu razvojnih politika koje su definirane na višim upravnim razinama Republike Hrvatske.
- *Jednakost* – prema sadržaju i strukturi Plana razvoja KZZ pitanja jednakosti se očitaju kroz posebne ciljeve kao i konkretnе mjere u okviru kojih su ravnopravno obuhvaćene različite razvojne potrebe dionika kao i područja, a jednakost u smislu rodne pripadnosti osigurava se kroz provedbu projekata i aktivnosti.

2.2 Zaključci i preporuke

Zaključak o nacrtu Analize stanja i radionici za izradu SWOT analize – ključni dijelovi bili su pripremljeni u prosincu 2019., te su nakon vrednovanja i dorade korištene na radionici o SWOT analizi održanoj u siječnju 2020. Preporuke vezane uz sadržaj kao i strukturu teksta (prirodni resursi – stanovništvo i radna snaga – infrastrukturna izgrađenost – gospodarstvo – društvene djelatnosti – okoliš – institucionalni kapacitet) su prihvачene.

Preporuke vezane uz COVID 19 – protu epidemijске mjere radi suzbijanja širenja pandemije bolesti COVID-19 ograničile su gospodarske aktivnosti i društvene djelatnosti u Krapinsko-zagorskoj županiji. Zatvaranje (lock down) nastupilo je sredinom ožujka 2020. godine i u punom obimu trajalo je do ljeta. S početkom turističke sezone, mnoge mjere su relaksirane ali je dio ostao na snazi. Društvene djelatnosti su stoga bile dodatno opterećene, a gospodarstvo usporeno. Podaci korišteni prilikom izrade Analize stanja u 2019. godini, u jesen 2020. više nisu odražavali stvarno stanje. Analiza stanja je dopunjena novim podacima koji su prikupljeni anketnim upitnikom

kojeg su sastavili djelatnici ZARA-e i uputili ga poslovnim subjektima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u listopadu 2020. godine. Na osnovi rezultata ankete predložena nova podpoglavlja Analize stanja čime je obuhvaćeno stanje gospodarstva nakon prvog vala pandemije.

Zaključak o dopuni analize stanja uslijed COVID 19 - Na osnovi rezultata ankete Analiza stanja je dopunjena što je stvorilo potrebu i za manjim, izmjenama SWOT analize koje nisu utjecale na konačne zaključke i osnovu za izradu strateškog okvira.

Zaključak o procesu izrade strateškog okvira –proces izrade nastavio se temeljem Priručnika za strateško planiranje i propisanog zakonodavnog okvira. Od listopada 2020. nadalje, sastanci izrađivača nacrta Plana razvoja iz konzultantskog poduzeća WYG, djelatnika ZARE i ex-ante evaluatora, održavani su on-line posredstvom ZOOM platforme. Tako su održavani i sastanci tematskih radnih skupina (Gospodarstvo, Ljudski potencijali i kvaliteta života i Okoliš). Nacrt strateškog okvira koji je obuhvaćao posebne ciljeve, prioritete i mjere razvoja Krapinsko-zagorske županije koji je definiran krajem 2020. i raspravljan u tematskim radnim skupinama tijekom prve polovice 2021. godine trebalo je dodatno uskladiti s novim Uputama MRRFEU iz svibnja/lipnja 2021. godine.

Preporuke ex-ante evaluatora za usklađivanje strukture strateškog okvira – nakon detaljne razrade strateškog i provedbenog okvira koji obuhvaća i razradu mjera, bilo je potrebno utvrditi obuhvat razvojnog plana. Preporuka evaluatorsa da se slijedi preporučen sadržaj za planove razvoja je uvažena te je strateški okvir fokusiran na prioritete javnih politika, posebne ciljeve usklađene sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije RH do 2030., te popisom mjera. Sve do sada detaljnije razrađene elemente strateškog planskog akta izrađivači će moći iskoristiti za pripremu budućeg provedbenog programa. Iako se u tom trenutku nije trebalo krenuti u detaljniju razradu mjera, dobivenim sadržajima su već unaprijed pojašnjeni načini provedbe razvojnog plana.

Zaključak o prethodnom vrednovanju Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2027. godine – ovim srednjoročnim strateškim planskim aktom definirana je sveobuhvatna razvojna vizija utemeljena na ključnim razvojnim prioritetima županije, Republike Hrvatske i Europske unije. Strukturirana je kroz 5 prioritetnih područja javnih politika, koje će se provoditi kroz 11 posebnih ciljeva usklađenih sa strateškim ciljevima NRS-a. Provedba će biti osigurana kroz 65 mjera koje će se realizirati kroz aktivnosti i projekte županije, svih lokalnih jedinica na njenom području kao i svih ostalih razvojnih dionika. Novim sustavom planiranja predviđena je izrada provedbenih programa koji će biti ključna orientacija za planiranje budućih proračuna i uspješno vođenje razvoja na županijskoj i lokalnoj razini.

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

EURO
EKSPERTIZA

3. Uvod

3.1 Svrha izvješća o vrednovanju

Proces prethodnog vrednovanja odnosno ex-ante evaluacije je proces formativnog karaktera i temeljni je cilj doprinijeti kvaliteti i provedivosti strateškog planskog akta, konkretno Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2027. godine (PRKZZ). Provodi se usporedo s procesom izrade te prati sve metodološke korake postupka strateškog planiranja. Provoditelji prethodnog vrednovanja odnosno evaluatori su u unaprijed utvrđenim fazama rada svojim komentarima i preporukama usmjeravali izrađivače dokumenta vodeći se obveznim i dodatnim kriterijima vrednovanja i time je osigurana sadržajna i metodološka usklađenost strateškog planskog akta.

3.2 Struktura izvješća

Vrednovanje je strukturirano u 3 faze te su izrađena odgovarajuća fazna i objedinjeno završno izvješće, a sadržaj izvješća slijedi Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019.) preporučenu strukturu. U okviru prve faze prethodnog vrednovanja naglasak je bio na praćenju i ocjeni izrade Analize stanja i SWOT analize, te identifikaciji razvojnih potreba i potencijala. Ex-ante evaluator pregledao je i komentirao nacrt Analize stanja i SWOT analize i nazočio radionici o SWOT analizi nakon koje je održao sastanke s izrađivačima iz konzultantske kuće WYG i stručnjacima Zagorske razvojne agencije (ZARA). U drugoj fazi prethodnog vrednovanja naglasak je bio na ocjeni potrebne dopune Analize stanja radi evidentiranja posljedica protuepidemijskih ograničenja uslijed pandemije uzrokovane COVID-19 na gospodarstvo i društvene djelatnosti. Sastavni dio druge faze bio je usmjeren i na praćenje izrade strateškog okvira unutar kojeg su određeni vizija, prioriteti javne politike županije, posebni ciljevi i mјere. Tijekom treće faze izrade provenen je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš i javno savjetovanje. Ovo Izvješće predstavlja završnu fazu izrade te obuhvaća ocjenu cijelovitog Razvojnog plana uz provjeru prihvaćenih preporuka prethodnih izvješća i usuglašavanje narednih koraka u postupku izrade Plana razvoja županije, te ocjenu identificiranih provedbenih mehanizama te izrađenog financijskog okvira za provedbu identificiranih razvojnih mјera.

4. Kontekst vrednovanja

4.1 O aktu strateškog planiranja

Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2027. godine izrađen je temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske stupio je na snagu 20.12.2017. godine. Temeljem navedenog zakona je uređen sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske koji sadrži pripremu, izradu, provedbu, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja za oblikovanje i provedbu javnih politika koje sukladno svojim nadležnostima

izrađuju, donose i provode javna tijela. Zakonom je definirana obveza izrade srednjoročnog akta strateškog planiranja za jedinice područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članka 23. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, županije izrađuju srednjoročne akte strateškog planiranja koji će zamijeniti dosadašnje županijske razvojne strategije, koje su se u razdoblju od 2014. do 2020. godine izrađivale i donosile sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/2014, 123/2017, 118/2018).

Krapinsko-zagorska županija (KZZ) je temeljem Odluke Županijske skupštine (srpanj 2019.) pristupila izradi Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021. – 2027. godina. Nositelj izrade Plana razvoja je Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu, a tijelo zaduženo za koordinaciju cijelokupnog postupka izrade je regionalni koordinator Zagorska razvojna agencija (ZARA). Za izradu Plana razvoja imenovane su tematske radne skupine koje su sudjelovale u koordinaciji procesa izrade Plana razvoja. Osnovane su tematske radne skupine za gospodarstvo, razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života te održivi razvoj prostora, okoliša i prirode, a poštujući načelo ravnomjerne predstavljenosti partnera.

Župan KZZ je donio Odluku o osnivanju i imenovanju članova/članica Partnerskog vijeća za područje županije (listopad 2019. godine) radi sudjelovanja u donošenju Plana razvoja županije, utvrđivanja prioriteta razvoja na svom području, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj jedinica područne (regionalne) samouprave te njihove provedbe i praćenja. Partnerski pristup koji je korišten u izradi ovog dokumenta definirao je ciljeve i prioritete razvoja KZZ koji će se ostvariti implementacijom mjera koje su razrađene unutar svakog posebnog cilja. Srednjoročni akt strateškog planiranja izrađen je poštivanjem načela: točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti te poštujući Upute za izradu Planova razvoja.

4.2 O postupku prethodnog vrednovanja

Izvješće o prethodnom vrednovanju PRKZZ je rađeno slijedom Pravilnika Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019), Pravilnika MRRFEU o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 6/2019), Uredbe Vlade RH o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018). Korišten je novi Priručnik o strateškom planiranju MRRFEU Verzija 3.0 iz svibnja 2020. U lipnju 2021. kad je izrada strateškog okvira Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. – 2027. bila pri kraju, Ministarstvo je županijskim razvojnim agencijama tj. regionalnim koordinatorima poslalo nacrt Upute za izradu planova razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Inačica: 1.0, a koje su objavljene u kolovozu 2021. Rezultat druge faze prethodnog vrednovanja bile su preporuke za

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

EURO
EKSPERTIZA

uskladijanje prve verzije strateškog okvira s naputcima iz novo objavljenih Uputa Ministarstva.

4.3 Pandemija COVID-19 i potres

Proces izrade Plana razvoja obilježen je razdobljem proglašenja globalne pandemije uzrokove bolesti COVID-19. Razvojni kontekst Krapinsko-zagorske županije kao i cijelokupne Republike Hrvatske je od proglašenja pandemije u ožujku 2020. do završetka procesa izrade plana u prosincu 2021. godine u značajnoj mjeri obilježen posljedicama bolesti i provođenja mjera zaštite od posljedica pandemije uzrokovane COVID-19. U procesu izrade plana razvoja su upravo pandemijske okolnosti uvelike utjecale na osvještavanje o realnosti pojave opasnosti i nastupanja kriznih situacija, što je dodatno pojačano potresima koji su također zahvatile i dio Krapinsko-zagorske županije tijekom 2020. godine.

5. Metodološki pristup i evaluacijski kriteriji

5.1 Pristup prethodnom vrednovanju izrade strateškog planskog akta

Proces prethodnog vrednovanja organiziran je u 3 faze koje slijede ključne faze izrade razvojnog plana, a svaka faza završava predstavljanjem nalaza, preporuka i zaključaka Odboru za vrednovanje. Faze su bile slijedeće:

- Faza 1: vrednovanje analize stanja i SWOT analize s ciljem utvrđivanja razvojnih potreba i potencijala;

Prva sjednica Odbora za vrednovanje održana je 31. ožujka 2021. godine;

- Faza 2: vrednovanje izrade strateškog okvira koji obuhvaća formulaciju vizije, posebnih ciljeva i popis mjera;

Druga sjednica Odbora za vrednovanje održana je 30. lipnja 2021. godine;

- Završna faza 3: vrednovanje provedbenog mehanizma i financijskog okvira, te ocjena cjelovitog Razvojnog plana;

Treća sjednica Odbora za vrednovanje održana je 8. prosinca 2021. godine.

Metode vrednovanja uključuju analizu dokumentacije u izradi, provjeru usklađenosti sa zakonima i pratećim pravnim aktima, važećim strateškim planskim aktima te kontinuirano usmjeravanje izrađivača primjenom metoda coachinga. Analitička dokumentacija je komentirana u iteracijama kako je nastajala, a rezultati participativnih procesa su komentirani i pružana je podrška u formulaciji nalaza analize stanja kao i osiguravanju konzistentnosti i koherentnosti strateškog planskog akta u izradi.

S obzirom na prirodu vrednovanja planskog akta u izradi, temeljna uloga provoditelja vrednovanja je usmjeravajuća i uska suradnja s nositeljem izrade, kao i sa vanjskim stručnjacima koji su bili angažirani za potrebe izrade plana razvoja. Evaluator je s ciljem praćenja procesa izrade sudjelovao u nizu sastanaka kao promatrač. Radi se o iznimno interaktivnom procesu planiranja s mnoštvom participativnih radionica u

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDLOVIOperativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJAEURO
EKSPERTIZA

kojima su sudjelovali ključni dionici i koordinacijskih sastanaka s predstavnicima županije i lokalnih jedinica. Pandemijski uvjeti otežali su rad, što je u značajnoj mjeri utjecalo na produženje razdoblja planiranja, a za potrebe organizacije sastanaka u uvjetima socijalne distance korištene su komunikacijske aplikacije preko interneta. Tako je uz pomoć tehnologije osiguran daljnji tijek izrade plana koji je okončan s javnim savjetovanjem preko interneta u studenom 2021. godine.

Prosudba ili ocjena koja je sastavni dio procesa vrednovanja oblikovana je temeljem evaluacijskih kriterija, te su na kraju Izvješća istaknuti ključni zaključci i preporuke.

5.2 Obvezni i dodatni kriteriji vrednovanja

Slijedom navedenih pravilnika i smjernica, nacrt Plana razvoja KZŽ treba udovoljiti sljedećim kriterijima (Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019)):

- *Važnost (razvojna relevantnost)* – kriteriju je udovoljeno ako su analizom stanja i SWOT analizom uočene i procijenjene sve značajne razvojne potrebe i svi razvojni potencijali Krapinsko-zagorske županije. Ako su izrađivači u tome uspjeli, ciljevi i prioriteti Plana razvoja bit će utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima
- *Djelotvornost (efektivnost)* – kriteriju je udovoljeno ako se može procijeniti da planirano doprinosi ostvarenju ciljeva, za ovu se ocjenu propituje strateški okvir i provedbeni mehanizam kao i financijski okvir
- *Usklađenost (koherentnost)* – kriteriju je udovoljeno ako su razvojni prioriteti i mjere u Planu razvoja komplementarni i povezani, ako je hijerarhija ciljeva određena tako da hijerarhijski niži ciljevi doprinose ostvarenju viših i ako je Plan razvoja usklađen s relevantnim nacionalnim dokumentima i javnim intervencijama. Ovom kriteriju je, nadalje, udovoljeno ako je postignut sklad analize stanja, SWOT analize i ciljeva Plana razvoja.

Za prethodno vrednovanje PRKZŽ predlaže se primjena sljedećih dodatnih kriterija:

- *Dosljednost (konzistentnost)* – kriteriju je udovoljeno ako su ciljevi, prioriteti i razvojna vizija Plana razvoja međusobno usklađeni
- *Komplementarnost* – ovaj kriterij odnosi se na usklađenost strategije razvoja i drugih javnih politika (nacionalnih, županijskih, sektorskih); kriteriju je udovoljeno u mjeri u kojoj se Plan razvoja može uspješno provoditi u kontekstu razvojnih politika na višim upravnim razinama
- *Jednakost* – kriteriju je udovoljeno ukoliko su razvojne mjere određene Planom razvoja ravnopravno raspoređene na različite dionike, regije, rodnu pripadnost i sl.

6. Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna

6.1 Nalazi prethodnog vrednovanja rezultata radionice za izradu SWOT analize

Radionica o SWOT analizi održana je u Zaboku u Energetskom centru u dvorcu Bračak 28. studenog 2019. Sudionici su bili: 3 konzultanta WYGa kao voditelji, 3 asistentice,

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

EURO
EKSPERTIZA

1 zapisnicarka te 30 sudionika iz raznih institucija Krapinsko-zagorske županije i privatnog sektora (popis s potpisima prikupljen je tijekom radionice)

Konzultanti WYGa otvorili su radionicu i upoznali sudionike s dosadašnjim koracima izrade Plana. Najavili su izradu SWOT analize, objasnili kako treba popuniti osnovnu SWOT tablicu i što se smatra Snagom, što Slabošću, što Prilikom a što Prijetnjom. Navedeni su i primjeri preuzeti iz nacrta Analize stanja izrađene u prethodnom koraku izrade Plana. Konzultanti su uglavnom dobro razlučili i objasnili sastavnice SWOT analize ostavivši otvorenim tek neka pitanja o svrstavanju rezultata analize u Snage odnosno Prilike. Ostvaren je dobar kontakt sa sudionicima.

Sudionici su zatim podijeljeni u tri grupe:

- i) poduzetništvo, poljoprivreda i turizam – 8 sudionika,
- ii) okoliš i infrastruktura – 10 sudionika i
- iii) društvene djelatnosti – 12 sudionika.

Grupe su vodili konzultanti WYGa uz pomoć asistentica. U prvom dijelu sustavno su upoznali sudionike s analizom i anketom kojom su propitane ocjene stanja iz prethodnog Plana. Sudionici su uputili niz primjedbi i nanovo ocijenili trenutno stanje županijskog gospodarstva, društvenih djelatnosti i okoliša. Time su se pripremili za SWOT analizu.

Sve tri grupe izradile su SWOT analizu na isti način. U grupi koja je okupila gospodarstvenike i djelatnike županijske uprave zadužene za gospodarstvo prvo su raspravljene snage i slabosti, a sudionici su ispisivali karakteristike županijskog gospodarstva na papiriće. Nakon toga raspravljene su prilike i prijetnje koje su također ispisane na papiriće. Sve je na kraju nalijepljeno na ploču. Voditelj je dobro usmjeravao grupu.

Grupa koja je okupila predstavnike udruga za zaštitu okoliša i djelatnike infrastrukturnih poduzeća radila je na isti način. Grupa koja je okupila predstavnike društvenih djelatnosti radila je nešto drugačije. S obzirom da se radilo o više srodnih ali ipak različitim djelatnostima, grupa je podijeljena u podgrupe koje su se pozabavile kvalitetom života, tržistem rada i odgojem i obrazovanjem. Podjela na podgrupe pokazala se primjerenom. Izrađene su tri SWOT tablice koje su konzultanti nakon radionice objedinili u jednu. Tri SWOT tablice nastale lijepljenjem papirića na odgovarajuća mesta skinute su i pohranjene.

Nakon izrade SWOT tablica upriličen je sastanak konzultanata, predstavnice Zagorske razvojne agencije i ex-ante evaluatora.

Upućene su slijedeće primjedbe i savjeti:

- Tijekom početnog upoznavanja sudionika sa SWOT analizom nije dovoljno objašnjen kontekst Plana u kojem SWOT ima važno mjesto, tako da je sudionicima mogla izmaći osnovna svrha analize – priprema za određivanje razvojnih ciljeva, a kasnije i razvojnih mjera.

- Eksplizitni prikaz koraka izrade Plana analiza – SWOT - vizija i ciljevi – mjere – akcijski plan - praćenje učinaka bio bi učinkovitiji. Usto, snage su objašnjene kao „ono po čemu smo prepoznatljivi“ iako se može raditi i o neprepoznatim, a ipak značajnim dobrim karakteristikama županije.
- Slabosti su objašnjene kao „ono u čemu nismo dobri“ (ne i prepoznatljivi).
- U nekoliko navrata brkane su snage i prilike, pa je npr. vodni potencijal naveden kao snaga, a radi se o prilici.
- Usitnjeni posjed naveden je kao slabost iako se radi o nesređenim zemljишnim knjigama koje prijeće okrupnjavanje posjeda i prepreka su koju poljoprivredni ulagači, ma kako jaki bili, ne mogu savladati.
- Voditeljima izrade je nakon radionice savjetovano da obrate više pažnje na kut gledanja na snage, slabosti, prilike i prijetnje jer poduzetnici iz svog kuta neke karakteristike (i očigledne slabosti kao što je odlazak radne snage u inozemstvo) županijskog gospodarstva, ocjenjuju kao prepreku, pa i prijetnju poslovanju. Miješanje kutova gledanja zaprijetilo je u SWOTu gospodarstva i u razlaganju na poduzetništvo, poljoprivredu i turizam. Kut gledanja koji imaju poduzetnici ne mora biti isti kao i sektorski kutovi gledanja koji vrijede u SWOTu poljoprivrede i SWOTu turizma.
- Konzultanti su upućeni i na pažljivije formuliranje stavki SWOT tablice. Snaga navedena kao „izgraditi biciklističke staze“ npr., formulirana je kao nalog, a ne karakteristika koja ukazuje na snagu.
- Posebna primjedba odnosila se na institucionalni kapacitet provoditelja Plana razvoja. U Analizi nije posvećeno dovoljno pažnje kompetentnosti i organizaciji provoditelja na županijskoj i općinskoj/gradskoj razini. Za sad je stoga nejasno ima li za to dovoljno djelatnika, jesu li odgovarajuće obrazovani, imaju li iskustva i jesu li organizirani i vođeni tako da mogu provoditi mјere koje će biti navedene u Akcijskom planu.

Zaključak o provedenoj radionici i izrađenoj SWOT analizi - Konzultanti su uvažili primjedbe i izrazili spremnost da dotjeraju SWOT tablice. Riječ je o izmjenama koje ne mogu izmijeniti sud sudionika o dosadašnjem razvoju županije i o trenutnom stanju, tako da konzultanti nakon dorade SWOTA mogu nastaviti sa slijedećim koracima i organizirati radionicu na kojoj će biti formulirana vizija razvoja i društveno-gospodarski razvojni ciljevi. *Prethodna ocjena rada konzultanata u fazi analize bila je povoljna.*

6.2 Prethodno vrednovanje nacrta Analize stanja

Ključni dijelovi nacrta Analize stanja pripremljeni su za radionicu o SWOT analizi. Nacrt je dovršen u prosincu 2019. Nakon vrednovanja i dorade korišten je na radionici održanoj u siječnju 2020. Nalazi vrednovanja su sljedeći:

- Nacrt je iscrpan i dobro potkrijepljen sekundarnim podacima.
- U poglavljima o institucionalnom kapacitetu provoditelja Plana razvoja korišteni su i primarni podaci prikupljeni anketom. To poglavlje dodano je nakon sastanka s ex-

EUROPSKI STRUKTURNI
INVESTICIJSKI FONDFOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

EURO
EKSPERTIZA

ante evaluatorom nakon radionice o SWOT analizi u prosincu 2019. Izrađivač je tako uvažio preporuke i dopunio Nacrt s vrlo kvalitetnim poglavljem.

- Navođeni podaci korišteni su za prikaz stanja Krapinsko zagorske županije, ali i u usporedbama KZŽ sa županijama kontinentalne Hrvatske i Hrvatskom u cijelini. Županija je uspoređivana s okruženjem gdje god je to bilo moguće tako da će tekst u dalnjem participativnom procesu izrade Plana omogućiti sudionicima uvid u relativni položaj županije i lakše određivanje razvojnih problema i ciljeva.
- Unatoč dobroj potkrijepljenoosti podacima teksta, međutim, nije dovoljno informativan. Strukturiran je tako da su poglavlja o primarnoj infrastrukturi (vodoopskrba, odvodnja i opskrba plinom i električnom energijom) i prometnoj infrastrukturi (ceste, zračne luke, željezničke pruge, internetska širokopojasna infrastruktura) smještene pri kraju teksta. Pri kraju teksta nalazi se i poglavlje o prirodnim resursima.
- Sudionici izrade Plana, korisnici Analize, obaviješteni su tako o nekim djelatnostima prije nego što su upoznati s njihovom infrastrukturom i resursima. Usto, u prikazu nekih djelatnosti njihova infrastruktura dominira nauštrb same djelatnosti.
- Turizam je ekstenzivno prikazan, a da se njegova infrastruktura jedva spominje, a ukupna infrastruktura Krapinsko-zagorske županije kasnije je u tekstu prikazana bez osvrta na turizam. Tako je izostala ocjena infrastrukture s obzirom na njezina vršna opterećenja koja donosi turistička djelatnost. Turistički prirodni resursi su također prikazani nakon poglavlja o turizmu u kojem je ta djelatnost prikazana bez spominjanja prirodnih resursa.
- Korisnik Analize je tako upućen na stalno preskakanje teksta i naprijed i unatrag.
- Podpoglavlje 3.1. Zdravstvena infrastruktura obuhvaća i zdravstvenu djelatnost, a podpoglavlje 3.2 Društvena infrastruktura i dio društvenih djelatnosti. Usto nije pojašnjeno kako su se stanogradnja i stanovanje našli u poglavlju 3. Društvena i zdravstvena infrastruktura.
- U tekstu se opetovano navode preporuke za rješavanje navedenih problema i nedostataka što remeti metodološki kontinuitet izrade Plana.
- Najviše preporuka pa i prijedloga mjera nalazi se u zaključcima na kraju poglavlja i podpoglavlja tako da su redovno korektni prikazi stanja opterećeni s prijedlozima mjerama koje nisu, i za sada ne mogu ni biti izvedene iz razvojnih ciljeva.

Izrađivačima Plana upućene su slijedeće preporuke:

- razlikovati infrastrukturu djelatnosti od same djelatnosti i u tom smislu prebaciti dijelove teksta iz određenih poglavlja u druga poglavlja;
- preporuke i prijedloge mjera preformulirati tako da budu izraženi kao problem ili ih izbaciti iz teksta. Navedene preporuke i mjere pripremiti za iduće faze izrade Plana;
- razmisliti o restrukturiranju teksta koji treba slijediti logični slijed prikazivanja stanja: prirodni resursi – stanovništvo i radna snaga – infrastrukturna izgrađenost – gospodarstvo – društvene djelatnosti – okoliš – institucionalni kapacitet.

Zaključuje se da su u daljnjoj komunikaciji izrađivači uvažili preporuke i dotjerali nacrt Analize. Prethodna ocjena ove faze izrade Plana razvoja bila je povoljna.

6.3 Izmjene tijeka izrade Plana razvoja zbog pandemije bolesti COVID -19

Protuepidemijske mjere poduzimane radi suzbijanja pandemije bolesti COVID-19 ograničile su gospodarske aktivnosti i društvene djelatnosti u Krapinsko-zagorskoj županiji. Zatvaranje (lock down) nastupilo je sredinom ožujka 2020. godine i u punom obimu trajalo je do ljeta. S početkom turističke sezone, mnoge mjere su relaksirane ali je dio ostao na snazi. Društvene djelatnosti su stoga bile dodatno opterećene, a gospodarstvo usporeno. Podaci korišteni prilikom izrade Analize stanja u 2019. godini, u jesen 2020. više nisu odražavali stvarno stanje.

Analizu stanja je trebalo dopuniti s novim podacima a kako ih službena statistika nije mogla prikupiti i objaviti u tako kratkom vremenu izrađivačima i djelatnicima Zagorske razvojne agencije preostalo je da ih prikupe sami. Djelatnici ZARA-e su tako nakon savjetovanja s ex-ante evaluatorom krajem rujna i početkom listopada 2020. sastavili anketni upitnik koji je sadržavao 28 pitanja za poslovne subjekte i 13 posebnih pitanja za obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Postavljena su i pitanja koja nemaju neposredne veze s ograničenjima protuepidemijskih mjera jer su djelatnici ZARE opravdano htjeli iskoristiti priliku i dobiti što više informacija o stanju županijskog gospodarstva. U drugoj polovini listopada 2020. upitnik je poslan županijskim ispostavama Hrvatske obrtničke komore i Hrvatske gospodarske komore s molbom da ga u on-line obliku upute trgovackim društvima, obrtnicima, zadrugama, samostalnim djelatnicima i OPG.

Do kraja listopada 2020. pristiglo je 120 odgovora pa su na osnovi rezultata ankete predložena nova podpoglavlja Analize stanja čime je obuhvaćeno stanje gospodarstva nakon prvog vala pandemije. Djelatnici ZARE su se vrlo dobro snašli u ovom, za njih novom, načinu istraživanja. Anketni upitnik je predložen i raspravljen s ex-ante evaluatorom. Njegov konačni oblik, korišten u anketi može se ocijeniti visokom ocjenom. Na osnovi rezultata ankete Analiza stanja je dopunjena što je stvorilo potrebu i za manjim, izmjenama SWOT analize koje nisu utjecale na konačne zaključke i osnovu za izradu strateškog okvira. *Ovaj dio izrade Plana razvoja KZŽ bez daljnjega je ocijenjen povoljno.*

6.4 Prethodno vrednovanje nacrta strateškog okvira

Od listopada 2020. nadalje, sastanci izrađivača nacrta Plana razvoja iz konzultantskog poduzeća WYG, djelatnika ZARE i ex-ante evaluatora, održavani su on-line posredstvom ZOOM platforme. Tako su održavani i sastanci tematskih radnih skupina.

Početkom studenog, u istom danu, održane su tako tri radionice tematskih radnih skupina: Gospodarstvo, Ljudski potencijali i kvaliteta života i Okoliš. Predočen je nacrt posebnih ciljeva, prioriteta i mjera razvoja Krapinsko-zagorske županije čime je započela rasprava o strateškom okviru Plana razvoja. Mjere su razrađene tako što su uz svaku mjeru navedeni popis aktivnosti, nositelji i ciljne skupine koje trebaju osjetiti učinak mjeru. Ex-ante evaluator je iznio niz komentara naglašavajući potrebu za ocjenom provedbenog kapaciteta nositelja mjera i nejednakog opterećivanja pojedinih

nositelja. Komentirao je i određivanje raznih državnih institucija za nositelje mjera a da nije navedeno prihvaćaju li one ovako zadane poslove. Ex-ante evaluator je nadalje upozorio da je u Analizi stanja eksplizitno navedeno da institucionalni kapacitet ne zadovoljava. Postavio je pitanje zašto u nacrtu Ciljeva, prioriteta i mjera nema mjera osposobljavanja županijskih institucija za provođenje Plana razvoja. Do konca studenog, primjedbe su uvažene, a među prioritete je uvedena izgradnja provedbenog (institucionalnog) kapaciteta.

ZOOM radionice tematskih radnih skupina ponovljene su krajem studenog. I ovaj su u istom danu jedna za drugom održane tri radionice na kojima su uz dorađeni nacrt Ciljeva, prioriteta i mjera raspravljeni i razvojni pokazatelji. Kako on-line sastanci s velikim brojem sudionika nisu pogodni za metodološke rasprave, ex-ante evaluator je pismeno reagirao nakon radionica. Upozorio je da potpore ulaganja navode bez novčanih iznosa i ocjene mogu li nositelji osigurati sredstva, da se klizištim dade upravljati, te da se u raspravi o odnosu urbanog i ruralnog razvoja, ruralni razvoj svodi na poljoprivredu. Do kraja godine, prepiska koja je u protuepidemijskim uvjetima zamijenila osobne kontakte izrađivača ZARE i ex-ante evaluatora, uspješno je privredna kraj u rezultirala internu usklađenim nacrtom strateškog okvira koji je zahtijevao tek manje dorade.

Izrada Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije u 2020. godini može se rezimirati kako slijedi:

Održano je 6 tematskih radionica i izrađena Analiza stanja sa SWOT analizom koja je kasnije dopunjena na osnovi anketom prikupljenih podataka, a zatim su određeni su razvojni prioriteti i mjere u odnosu na 3 osnovna stupa razvoja – održivo gospodarstvo, društvo i okoliš/prostor. U studenome i prosincu održane su 2 on-line radionice tematskih radnih skupina na kojima je određen nacrt strateškog okvira za Plan razvoja KZŽ. Nacrt strateškog okvira sadrži detaljan prijedlog planiranih aktivnosti/programa i projekata koje se planiraju realizirati u idućih 7 godina kako bi se ostvarili definirani posebni ciljevi:

- konkurentno, održivo i inovativno gospodarstvo
- unapređenje kvalitete življenja te zdravog i aktivnog načina života
- održivo upravljanje prirodnim i izgrađenim okolišem

Komunikacija u protuepidemijskim uvjetima opteretila je djelatnike ZARE koji su se svako toliko našli u ulozi posrednika između izrađivača i ex-ante evaluatora. Djelatnici ZARE su se u tome odlično snašli. Uspješno su komunicirali složena pitanja i sudjelovali u iznalaženju odgovora i usput značajno povećali svoje metodološke kompetencije. I ovaj dio izrade Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije može se bez daljnjega ocijeniti povoljnim.

6.5 Usklađenost nacrtu PRKZŽ s Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030.

Izrada strateškog okvira Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije privredna je kraj koncem siječnja 2021. Okvir je, međutim, trebalo revidirati tek što je bio završen, jer je

temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH iz 2017., Hrvatski sabor 5. veljače 2021. donio Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine. Nakon što je izrađivač u drugoj polovini veljače predao ZARI dorađeni i, kako se činilo, konačni nacrt strateškog okvira, ex ante evaluator je krajem veljače uputio posljedne primjedbe na nacrt i upozorio da su potrebne daljnje dorade kako bi se okvir uskladio s glavnim nacionalnim razvojnim dokumentom. Promjena u sustavu strateškog planiranja RH zahtijevala je odgovarajuće tumačenje na županijskoj razini pa je početkom ožujka održan i posebni on line sastanak s izrađivačima i djelatnicima ZARE. Službenih metodoloških uputa još nije bilo pa je ex ante evaluator predložio promjene strateškog okvira Plana razvoja KŽŽ sljedeći strateški okvir Nacionalne strategije:

- i) Polazište izrade Strateškog okvira Plana razvoja KŽŽ je Nacionalna razvojna strategija (NRS) (NN 13/2021) i njena 4 razvojna smjera i 13 strateških ciljeva koje treba postići u 47 prioritetnih područja. Plan razvoja KŽŽ treba biti usklađen s NRS tako što će njegovi prioriteti i posebni ciljevi biti izvedeni iz nacionalnih strateških ciljeva.
- ii) Polazište Strateškog okvira je i razvojna Vizija izvedena iz analize stanja, SWOT analize i uočenih razvojnih potreba. Strateški okvir počinje s Vizijom i nastavlja se s opisom prioriteta. Prioriteti su već navedeni u predloženom Strateškom okviru i treba ih samo navesti na jednom mjestu prije nabranja posebnih ciljeva. Uz tekst o prioritetima ne treba navoditi očekivane rezultate, ishode ili učinke jer opis prioriteta ne treba popratiti pokazateljima. Pokazatelji će se navoditi uz posebne ciljeve.
- iii) Posebni ciljevi slijede iz 13 strateških NRS. Iz jednog strateškog cilja može se izvesti jedan ili više posebnih ciljeva. Preporuča se da se isti posebni cilj ne izvodi iz više strateških ciljeva. Uz tri posebna cilja u predloženom Strateškom okviru može se, dakle, formulirati još nekoliko ciljeva. Isto tako, tri već navedena posebna cilja mogu se razdijeliti u više posebnih ciljeva.
- iv) U predloženom Strateškom okviru ocijenjena je relevantnost i dosljednost svakog posebnog cilja. Opisan je i očekivani način njegovog postizanja. S obzirom da će posebnih ciljeva biti više od dosadašnja tri, ocjene i opis načina njihovih postizanja ne moraju biti toliko opširni.
- v) U predloženom okviru za svaki posebni cilj su navedeni i pokazatelji učinka. Kako će sada ciljeva biti više a svaki treba imati svoje pokazatelje, neki od pokazatelja se mogu koristiti i za dva ili više ciljeva. Pri tom treba pažljivo provjeriti da li pokazatelj koji se pojavljuje više puta upućuje na postizanje svakog od ciljeva za koji je naveden.

Nakon dalnjih konzultacija, ex-ante evaluator je sredinom ožujka 2021. poslao i iscrpne evaluacijske preporuke s neobaveznim prijedlogom posebnih ciljeva PRKŽŽ izvedenih iz strateških ciljeva NRS. Prijedlog je uzet u razmatranje i kasnije dobrim dijelom i prihvaćen. U ovoj neočekivanoj fazi izrade PRKŽŽ u kojoj je trebalo mijenjati već gotovi uradak, djelatnici ZARA-e su se još jednom našli u ulozi posrednika između

izrađivača i ex-ante evaluatora. Ulogu su odradili kompetentno, pokazali potrebne komunikacijske vještine i očuvali suradnju svih aktera izrade Plana razvoja. *Taj dio izrade Plana razvoja KZŽ može se ocijeniti povoljno.*

Izmjene strateškog okvira komentirane su i na prvom sastanku novoosnovanog Odbora za vrednovanje održanog 31.03.2021. Izvješćujući o prvoj fazi izrade Plana u kojoj su izrađene Analiza stanja i SWOT analiza ex-ante evaluator je najavio izvješće o strateškom okviru i kriterijima koje treba primijeniti u izvještavanju o drugoj fazi izrade Plana razvoja.

Izrađivač je dostavio konačni prijedlog dorađenog Strateškog okvira s Popisom predloženih aktivnosti za izradu Provedbenog programa u drugoj polovini travnja 2021. Nakon komentara ex-ante evaluatora, ZARA je uobličila konačni tekst i krajem travnja 2021. ga poslala Radnoj grupi i Partnerskom vijeću s molbom da dostave komentare i sugestije. Posebno su podsjetili da su razvojne potrebe i potencijali komentirani i detaljno razrađeni na do sada održanih 6 tematskih radionica što je rezultiralo strateškim okvirom koji je prvotno sadržavao 3 posebna cilja i 63 mjere razvoja. Podsjetili su i da je u veljači 2021. godine usvojena NRS pa je ex-ante evaluator u svojim preporukama (u privitku) predložio proširenje 3 posebna cilja na više njih kako bi se uspostavio sklad sa strateškim ciljevima iz NRS. Tijekom svibnja obavljene su i on line konzultacije s Partnerskim vijećem nakon čega su u nacrt Strateškog okvira uneseni i posljednji ispravci. Djelatnici ZARA-e su u ovim kontaktima potvrdili metodološke kompetencije i pokazali zavidne komunikacijske vještine. Dio izrade Plana razvoja KZŽ u kojem je zaokružen Strateški okvir može se ocijeniti povoljno.

Tijekom izrade Strateškog okvira ciljevi, prioriteti i razvojna vizija Plana razvoja KZŽ međusobno su usklađivani prije, a zatim i nakon donošenja Nacionalne razvojne strategije. U konačnici je postignut zadovoljavajući unutarnji sklad čime je udovoljeno kriteriju *dosljednosti* (konzistentnosti). Usklađivanjem s NRS udovoljeno je i kriteriju *komplementarnosti*; Plan razvoja KZŽ može se uspješno provoditi u kontekstu razvojnih politika na višim upravnim razinama. Tijekom određivanja nositelja mjera i ciljnih skupina posebna pažnja posvećivana je ravnopravnom rasporedu na različite dionike, posebno na JLS unutar županije. Uvažavana je i rodna pripadnost čime je udovoljeno kriteriju *jednakosti*. Može se ocijeniti da su izrađivači nacrta Plana i ZARA i u prvoj i u drugoj fazi izrade udovoljili svim postavljenim evaluacijskim kriterijima.

6.6 Razvoj strateškog okvira i usklajivanje s novim Uputama MRRFEU

Izrada Plana razvoja uslijed pandemije bolesti COVID -19

Nastavno na nalaze i preporuke 2. Izvješća o vrednovanju, tijekom izrade nacrta PRKZŽ uzete su u potpunosti u obzir okolnosti i učinci proglašenja pandemije bolesti COVID-19. Podaci korišteni prilikom izrade Analize stanja do jeseni 2020. više nisu odražavali stvarno stanje, te je analiza dopunjena novim podacima, kako rezultatima provedenog anketnog ispitanja za poslovne subjekte i obiteljska poljoprivredna gospodarstva na razini županije koju je provela Zagorska razvojna agencija u jesen 2020., tako i podatcima koje je s vremenom objavila i službena statistika.

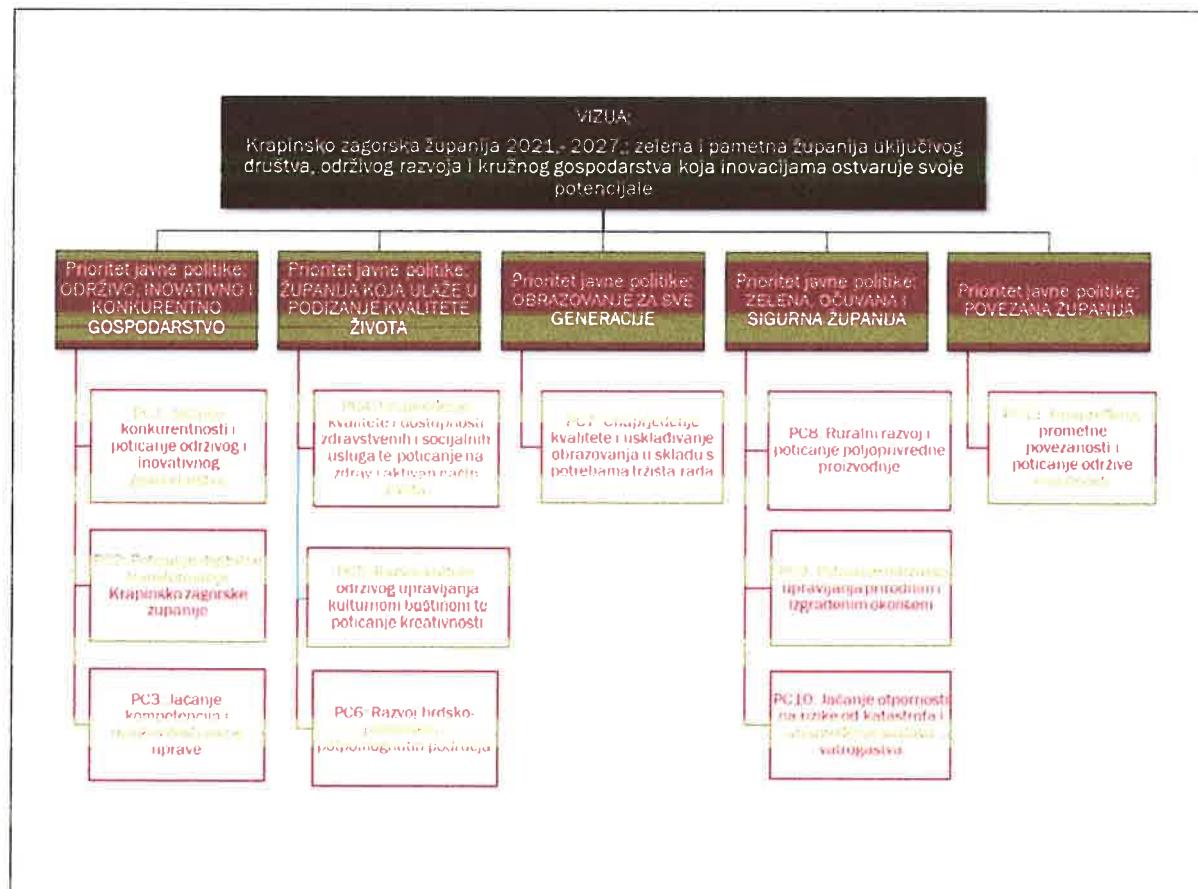
Unaprijeđen i usklađen strateški okvir PRKZZ

Nacrt strateškog okvira izrađen je krajem 2020. godine te je dorađivan tijekom 2021. godine temeljem preporuka iz 2. faznog izvješća o prethodnom vrednovanju kao i novih Uputa za izradu razvojnih planova za jedinice područne samouprave objavljenih na web stanici MRRFEU u kolovozu 2021.

Inicijalni nacrt Strateškog okvira obuhvaćao je posebne ciljeve, prioritete i mjere razvoja Krapinsko-zagorske županije. Mjere su razrađene tako što su uz svaku mjeru navedeni popis aktivnosti, nositelji i ciljne skupine koje trebaju osjetiti učinak mjerne.

Tijekom prethodnog vrednovanja iznesen je niz komentara naglašavajući potrebu za ocjenom provedbenog kapaciteta nositelja mera i nejednakog opterećivanja pojedinih nositelja, te da su određene razne državne institucije za nositelje mera a da nije navedeno prihvaćaju li one ovako zadane poslove. Kako je u Analizi stanja eksplicitno navedeno da institucionalni kapacitet ne zadovoljava, predloženo je i uvaženo uvođenje posebnog cilja i mjere vezane uz izgradnju provedbenog (institucionalnog) kapaciteta. U verziji nacrta PRKZZ koja je na javnom savjetovanju (8.11.-8.12.2021.), predložena je nova struktura strateškog okvira koja predstavlja jasnu i usklađenu *interventnu logiku Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije s vizijom, 5 prioriteta javne politike županije, te 11 posebnih ciljeva* (slika 1.).

Slika 1. Strateški okvir i interventna logika PRKZZ

Predložena struktura strateškog okvira u potpunosti je usklađena s Uputama MRRFEU, te je jasno utemeljena na potrebama i potencijalima stanovnika, gospodarstva i prostora Krapinsko-zagorske županije. Vizija odražava kontinuitet razvojne politike županije koja je utemeljena na zelenoj politici, održivom razvoju, uključivosti, inovacijama i tehnološkom razvoju. Time je u dugom roku naznačena održiva razvojna politika županije te usklađenost s globalnim ciljevima održivog razvoja (SDG). Posebni ciljevi su u potpunosti usklađeni s odgovarajućim strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, te su grupirani prema jasno definiranim prioritetima javne politike za koje se zalaže Krapinsko-zagorska županija u narednom sedmogodišnjem razdoblju.

Posebni ciljevi razrađeni su na način da je uz svaki naveden popis mjera, te je opisan u kontekstu njegove relevantnosti/važnosti temeljem nalaza analize stanja, očekivanog načina postizanja cilja, te dosljednosti odnosno usklađenosti s hijerarhijski nadređenim strateškim dokumentima. Valja naglasiti da je tijekom izrade strateškog okvira došlo do promjene metodologije izrade strateških planskih akata, što u potpunosti uvaženo od strane izrađivača u verzija nacrta PRKZZ koja je proslijedena na javno savjetovanje u studenom 2021. godine. Određena unapređenja opisa posebnih ciljeva su moguća, te su određene sugestije vrednovanja u smislu unapređenja nacrta sljedeće:

- za određene posebne ciljeve je naveden duži popis mjera od preporučenih 7 mjera prema Uputama MRRFEU (odnosi se na PC1, PC4 i PC9); moguće je objedinjavanje srodnih mjera u šire formuliran manji broj mjera kao što je to na primjer u okviru posebnog cilja 1 vezano uz mjere u području turizma; slične mogućnosti objedinjavanja mjera kroz općenitiju formulaciju može se postići u okviru posebnog cilja 4 vezano uz mjere civilnoga društva, a u okviru PC9 bi se mogle objediniti mjere na temu bioraznolikost, energetsku učinkovitost i OIE, te komunalne djelatnosti.
- S obzirom da se u Planu razvoja ne očekuje razrada mjera, preporučuje se popisati mjerne u vidu natuknica (bulleti), jer je popis indikativan i preporučuje se objedinjavanje srodnih mjera. Širom formulacijom mjera omogućava se veća fleksibilnost u kasnijoj razradi mjera kroz konkretne aktivnosti i projekate koja je predmet kratkoročnih provedbenih programa. Obveznici izrade i provođenja provedbenih programa jesu jedinice područne samouprave, ali i se jedinice lokalne samouprave na području županije. Realizaciji mjera, aktivnosti i projekata doprinose i svi ostali dionici koji djeluju na području županije iz javnog i privatnog kao i predstavnici civilnoga društva.

Metodološko pojašnjenje: Temeljna razlika između novog plana razvoja i nekadašnje županijske razvojne strategije je ta, da se prema novom sustavu planiranja izrađuje jedan srednjoročni planski dokument na regionalnoj razini, te više kratkoročnih provedbenih dokumenata na regionalnoj i lokalnoj razini. ŽRS je za razliku od toga bio istovremeno planski i provedbeni dokument, te je bilo otežano

- povezivanje s proračunima svih JLPRS, te se novim sustavom provedbenih programa nastoji unaprijediti sustav provedbe razvojnih intervencija.
- U opisu relevantnosti posebnog cilja preporučujemo da se on opiše sukladno njegovoj sadržajnoj strukturi, npr.: konkurentnost gospodarstva; održivost gospodarstva; inovativnosti gospodarstva. Popis mjera bi se mogao grupirati sukladno tim temama koje su objedinjene u formulaciji posebnog cilj.

6.7 Provedbeni mehanizam – pokazatelji ishoda, opis mjera i strateški projekti

Pokazatelji ishoda

Provedba PRKŽZ pratit će se kroz ostvarenja posebnih ciljeva temeljem odabralih pokazatelja ishoda. Za svaki poseban cilj odabrani su raspoloživi pokazatelji u Biblioteci pokazatelja kojom upravlja MRRFEU, te su naznačene polazne i ciljane vrijednosti na razini županije, kao i njihovi izvori. Iz perspektive vrednovanja djelotvornosti, odabrani pokazatelji zadovoljavaju potrebe praćenja ostvarenja ishoda. Za šire postavljene posebne ciljeve 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva, te 6. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada, predložen je veći broj pokazatelja, no radi se o područjima u kojima se vodi opsežnija statistika te u procesu praćenja neće biti poteškoća s njihovim praćenjem. Za potrebe praćenja određenih posebnih ciljeva, županija predlaže i nekoliko novih pokazatelja za koje su naznačeni i izvori, a prijedlozi za njihovo praćenje biti će formalno upućeni MRRFEU za uvrštenje u Biblioteku pokazatelja.

Opisi mjera

Iako prema Uputama MRRFEU nije potrebno detaljnije opisivati mjere, KŽZ je tijekom procesa izrade slijedila smjernice koje su u prijašnjem planskom razdoblju zahtjevale i detaljniju razradu mjera. Kako je naredni korak u smislu provedbe vrlo zahtjevan, ova detaljnija razrada mjera može se ocijeniti samo pozitivno, jer će olakšati daljnju pripremu provedbenih programa, kako na razini županije, tako i za sve lokalne jedinice na području županije kojima PRKŽZ predstavlja hijerarhijski nadređen dokument na koji se svojim kratkoročnim strateškim planskim aktima moraju nadovezati.

Preporuka vezana uz popis mjera: U smislu indikativnog popisa mjera za sedmogodišnje razdoblje, moguće je u srednjoročnom strateškom planskom aktu naznačiti da se radi o takvom popisu, te da je u budućnosti moguće predlagati nove mjere koje jasno doprinose ostvarenju posebnih ciljeva i praćenju njihovih ishoda.

Provedbeni okvir: strateški projekti

Županija će kao nositelj izrade i provedbe Plana razvoja 2021.-2027. u okvirima svoje jurisdikcije u narednom razdoblju posebno voditi računa o ostvarenju 23 strateška projekta te dodatna 3 strateška projekta u nadležnosti tijela na nacionalnoj razini. Osim navedenih projekata, usmjeravat će svoje politike i akcije prema ostalim mjerama i prioritetima Plana razvoja koji nisu obuhvaćeni strateškim projektima te poticati ostale dionike da čine isto. Radi osiguravanja učinkovitije provedbe se velika pažnja posvetila uključivanju ključnih dionika u proces planiranja, te se time unaprijed pobuđuje svijest

o odgovornosti za sudjelovanje u provedbi planiranih aktivnosti i projekata. Jedinice lokalne samouprave uključene su aktivno u proces planiranja kroz redovite koordinacije i sudjelovanje u radnim skupinama.

Radi osiguranja provedivosti složenih dugoročnih strateških projekata, odabrani su projekti koji su spremni za provedbu i financiranje, prije svega iz EU izvora, te je u odabiru stavljen snažan naglasak na unapređenje kvalitete života i održivost okoliša. Činjenica da strateški projekti ne pokrivaju sve prioritete i mјere rezultat je svjesnog odabira Županije da se fokusira na inicijative koje su u skladu s njenom razvojnom ulogom (nad-lokalni, regionalni karakter) i koje mogu biti pokretači pozitivnih promjena.

U odnosu na strateški okvir samog Plana razvoja, strateški projekti koji su centralni dio plana provedbe obuhvaćaju 7 od sveukupno 11 posebnih ciljeva Plana. Po broju projekata polovina je usmjerena na ciljeve 4. Unapređenja kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života i 8. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem. U smislu vrijednosti ističu se investicijski zahtjevni projekti u području prometa.

Za svaki projekt pripremljen je detaljan opis sa sljedećim elementima:

- Sektor
- Partnerstvo i dionici
- Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta
- Lokacija
- Opis projekta
- Okvirne aktivnosti projekta
- Okvirni proračun
- Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu
- Ostale informacije
- Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS
- Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.
- Vremenski okvir provedbe

Predloženi su sljedeći strateški projekti:

1. Centar zdravlja srca i mozga
2. Jačanje zdravstvenih kapaciteta specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju STUBIČKE TOPLICE
3. Znanstveno edukativno-zabavni centar Zagorje "ZEZ"CENTAR ZAGORJE
4. Revitalizacija Bedekovčanskih jezera
5. Crna kraljica
6. Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice
7. Šemničke Toplice
8. Centar za palijativnu skrb
9. Krapinsko-zagorska županija 4.0.- DIGITALNA ŽUPANIJA
10. BIZARENA - digitalni inovacijski centar
11. Energetsko klimatski centar Krapinsko-zagorske županije

12. Digitalizacija osnovnih i srednjih škola
13. Izgradnja školskih sportskih dvorana
14. Jednosmjenska nastava u osnovnim školama Krapinsko-zagorske županije
15. Centar izvrsnosti u poljoprivredi
16. "SUNCE NA DLANU"- fotonaponske elektrane na krovovima javnih zgrada
17. Energetska obnova zgrada javne namjene
18. Jačanje kapaciteta Opće bolnice Zabok i Bolnice hrvatskih veterana
19. Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije – zdravstveni hub hitne medicine
20. Mreža zdravstvenih hubova kao inovativnih inkubatora za poticanje i promociju zdravlja i zdravog načina življenja
21. Projekt izgradnje širokopojasne infrastrukture prema JPP modelu
22. Krajobrazna strategija i Krajobrazna osnova Krapinsko zagorske županije
23. Mreža biciklističkih staza Krapinsko-zagorske županije

Dodatno, istaknuta su 3 strateška projekta važna za razvoj Krapinsko-zagorske županije u nadležnosti drugih nacionalnih tijela jesu sljedeći:

1. Projekt povezivanja željeznicom unutar funkcionalne regije Središnja Hrvatska - Lepoglavska spojnica
2. Nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum te nastavak izgradnje Spojne ceste Zabok – Krapina
3. Vatrogasno vježbalište

6.8 Financijski okvir

Financijskim okvirom Plana razvoja Krapinsko zagorske županije prikazuje se struktura sredstava potrebnih za provedbu Plana i strateških projekata za cijelokupno razdoblje provedbe 2021. – 2027. Radi se o procjeni temeljenoj na dosadašnjim godišnjim projekcijama proračuna županije i financijskoj procjeni predloženih strateških projekata i financiranje iz EU izvora. Priložena je financijska procjena prema različitim izvorima financiranja za istaknute strateške projekte. Kako podaci o financijskom doprinosu lokalnih jedinica, državnog proračuna i eventualnih kreditnih izvora financiranja nisu trenutno poznati u cijelosti, procjena financijskog okvira je ograničena na podatke koji su dostupni. Sukladno navedenom, procijenjena ukupna vrijednost provedbe 11 posebnih ciljeva je na razini 6.357.536.727,00 kn, a za razdoblje 2021.-2023. iznosi 3.267.382.092,00 kn. Kao što je i naglašeno u nacrtu PRKZZ, radi o indikativnom financijskom okviru, te da su očekivana ulaganja veća od navedenih za sedmogodišnje razdoblje.

7. Odgovori na evaluacijska pitanja

Slijedom navedenih pravilnika, smjernica i uputa, nacrt Plana razvoja KZŽ vrednovan je temeljem obveznih kriterija vrednovanja (Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja

(NN 66/2019): važnost, djelotvornost i usklađenost. Osim toga, dan je osvrt temeljem dodatnih kriterija vrednovanja, a to su: dosljednost, komplementarnost i jednakost. U prvom i drugom faznom izješču vrednovanje je bilo usredotočeno na analizu stanja sa SWOT-om i strateški okvir koji uključuje viziju, prioritete, posebne ciljeve s popisom mjera. U trećem faznom izješču prethodno vrednovanje PRKZZ je dopunjeno dijelom koji se odnosi na provedbeni mehanizam i finansijski okvir.

Ocjena izrađenog nacrta PRKZZ prema kriterijima prethodnog vrednovanja je sljedeća:

- **Važnost (razvojna relevantnost)** – Tijekom izrade analize stanja provedena je i SWOT radionica na kojoj je osigurano sudjelovanje ključnih dionika u analizi i formuliranju razvojnih snaga, slabosti, prilika i prijetnji županije. Dionici su bili organizirani u tri radne skupine (poduzetništvo, poljoprivreda i turizam - 8; okoliš i infrastruktura – 10; te društvene djelatnosti – 12 sudionika). Tim postupkom osigurana je utemeljenost ciljeva i mjera Plana razvoja na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima. Analiza stanja dopunjena je dodatnim podacima iz anketnog ispitivanja o učincima pandemije na gospodarstvo koja je provedena u županiji tijekom 2020. Podaci analize stanja ažurirani su tijekom cjelokupnog procesa planiranja, s obzirom da se proces izrade odužio uslijed niza poteškoća uzrokovanih pandemijom COVID 19. Osim toga, pandemija je utjecala i na društveno-ekonomsko stanje u županiji, što je također uzeto u obzir u analizi stanja, kao i cjelokupnom strateškom planskom aktu.
- **Djelotvornost (efektivnost)** – kriteriju je udovoljeno ako se može očekivati da će planirano doprinijeti ostvarenju ciljeva. S obzirom na prirodu prethodnog vrednovanja, procjena ostvarenja ciljeva moguća je tek u fazi kada su posebni ciljevi detaljnije opisani uz naznaku mjera kojima će se oni ostvarivati u sedmogodišnjem razdoblju, te razmatranjem predviđenih strateških projekata za koje su se županija zajedno s ključnim dionicima odlučili. S obzirom na promjene u metodologiji izrade i vremenu kada je županija krenula s procesom izrade novog srednjoročnog strateškog akta, izrađen je prvi nacrt strateškog okvira sukladno prijašnjim smjernicama te su već razrađeni posebni ciljevi do razine konkretnih mjer, aktivnosti i projekata. Prema novim Uputama koje je MRRFEU objavilo tijekom ljeta 2021. plan razvoja oblikovan je na način da obuhvaća opis posebnih ciljeva, popisane su i mjere s kratkim opisom, te su predloženi strateški projekti. Trud uloženu detaljniju razradu mjera je prenesen u pripremu nacrta Provedbenog programa županije, ali i niza lokalnih jedinica koje su se izrađivaču nacrta PRKZZ obratili za podršku u pripremi provedbenih programa JLS u KZZ. Time je dodatno osigurana osnova za realizaciju PRKZZ 2021.-2027.
- **Usklađenost (koherentnost)** – kriteriju je udovoljeno na način da su posebni ciljevi i mjere u PR KZZ komplementarni i povezani, te je hijerarhija ciljeva određena tako da hijerarhijski niži ciljevi tj. mjere doprinose ostvarenju viših ciljeva odnosno posebnih ciljeva te strateških ciljeva NRS-a. Time je Plan razvoja usklađen s relevantnim nacionalnim dokumentima i javnim intervencijama. Osim toga, PRKZZ

usklađen je i s ciljevima održivog razvoja na globalnoj razini. Ovom kriteriju je također udovoljeno postignutim unutarnjim skladom prepoznatih problema iz analize stanja i SWOT analize koji su uzeti u obzir u obrazloženju svih posebnih ciljeva PRKZŽ.

Odabrani su sljedeći dodatni kriteriji vrednovanja:

- **Dosljednost (konzistentnost)** – kriteriju je udovoljeno ako su ciljevi, prioriteti i razvojna vizija Plana razvoja međusobno uskladjeni. Osim toga, kroz viziju razvoja županije prepoznaje se i vremenska povezanost planskih akata, odnosno PRKZŽ 2021.-2027. jasno naznačuje nastavak razvojne politike kao i rezultate provedbe prethodne županijske razvojne strategije za razdoblje do 2020. godine koja je već imala elemente zelenog, održivog i inovativnog razvoja.
- **Komplementarnost** – ovaj kriterij odnosi se na usklađenost strategije razvoja i drugih javnih politika (nacionalnih, županijskih, sektorskih) što se u potpunosti očituje u viziji, prioritetima i usklađenosti posebnih ciljeva Plana razvoja KZŽ sa strateškim ciljevima NRS. Sukladno strukturi strateškog okvira, Plan razvoja KZŽ može se uspješno provoditi u kontekstu razvojnih politika koje su definirane na višim upravnim razinama Republike Hrvatske. Istovremeno, PRKZŽ izrađen je u uskoj koordinaciji s JLS na području županije, te će izradom provedbenih programa županije i JLS biti osigurana komplementarnost planskih akata na regionalnoj i lokalnoj razini.
- **Jednakost** – prema sadržaju i strukturi Plana razvoja KZŽ pitanja jednakosti se očituju kroz posebne ciljeve kao i konkretne mjere u okviru kojih su ravnopravno obuhvaćene različite razvojne potrebe dionika kao i područja, a jednakost u smislu rodne pripadnosti osigurava se kroz provedbu projekata i aktivnosti.

Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019.) određuje i dva kriterija koji su prikladniji za vrednovanje tijekom provedbe Plana i po završetku razdoblja za koje je donesen, a to su kriteriji *učinkovitost (efikasnost)* – održivost.

8. Zaključci, komentari i preporuke

Zaključak o dopuni analize stanja uslijed COVID 19 - Na osnovi rezultata ankete Analiza stanja je dopunjena što je stvorilo potrebu i za manjim, izmjenama SWOT analize koje nisu utjecale na konačne zaključke i osnovu za izradu strateškog okvira.

Zaključak o procesu izrade strateškog okvira – s obzirom na kašnjenje uputa MRRFEU, proces izrade nastavio se temeljem postojećih smjernica za izradu ŽRS-a kao i Priručnika za strateško planiranje. Od listopada 2020. nadalje, sastanci izrađivača nacrta Plana razvoja iz konzultantskog poduzeća WYG, djelatnika ZARE i ex-ante evaluatora, održavani su on-line posredstvom ZOOM platforme. Tako su održavani i sastanci tematskih radnih skupina (Gospodarstvo, Ljudski potencijali i kvaliteta života i Okoliš). Nacrt strateškog okvira koji je obuhvaćao posebne ciljeve, prioritete i mjere razvoja Krapinsko-zagorske županije koji je definiran krajem 2020. i

raspravljan u tematskim radnim skupinama tijekom prve polovice 2021. godine trebalo je dodatno uskladiti s novim Uputama MRRFEU iz svibnja/lipnja 2021. godine.

Preporuke za usklađivanje strukture strateškog okvira – nakon detaljne razrade strateškog i provedbenog okvira koji obuhvaća i razradu mjera, bilo je potrebno utvrditi obuhvat razvojnog plana. Preporuka evaluadora da se slijedi preporučen sadržaj za planove razvoja je uvažena te je strateški okvir fokusiran na prioritete javnih politika, posebne ciljeve uskladene sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije RH do 2030., te popisom mjera. Sve do sada detaljnije razrađene elemente strateškog planskog akta izrađivači će moći iskoristiti za pripremu budućeg provedbenog programa. Iako se u tom trenutku nije trebalo krenuti u detaljniju razradu mjera, dobivenim sadržajima su već unaprijed pojašnjeni načini provedbe razvojnog plana.

Zaključak prethodnog vrednovanja provedbenog mehanizma – Plan razvoja se u organizacijskom smislu jasno nastavlja na strukture koje su uspostavljene u prethodnom programskom razdoblju, te na strukture koje su obnovljene u procesu izrade novog strateškog planskog akta. Ključna institucija za praćenje provedbe je Zagorska razvojna agencija (ZARA) koja u organigramu ima središnju koordinacijsku poziciju između tijela nacionalne razine vlasti i regionalne i lokalne razine te svih uključenih partnera u proces planiranja. Za potrebe vrednovanja PRKZŽ uspostavljen je poseban Odbor za vrednovanje sukladno novom Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja, koji se sastoji od predstavnika Koordinacijskog tijela, predstavnika Koordinatora za strateško planiranje nadležnog tijela i ostali unutarnji i vanjski članovi prema odluci tijela nadležnog za izradu akta strateškog planiranja. Provedba je osigurana odabirom strateških projekata koji su realno potrebni i utemeljeni na postojećim potencijalima Krapinsko-zagorske županije. Radi se o projektima koji su pripremljeni i spremni za provedbu, te je predstavljen terminski i financijski plan za njihovu realizaciju kroz 7-godišnje razdoblje. Njihovim ostvarenjem može se očekivati snažan doprinos realizaciji postavljenih posebnih ciljeva županije kao i snažan doprinos ostvarenju strateških ciljeva Republike Hrvatske.

Zaključak vezan uz financijski okvir - Izvori financiranja biti će konkretizirani kroz četverogodišnje provedbene programe (kratkoročne planske akte za mandatno razdoblje čelnika županije, gradova, općina, tijela državne uprave itd.) u kojima će se detaljno razraditi provedba mjera kroz konkretnе aktivnosti i projekte. Tek tada će biti moguće definirati financijski plan po svim kategorijama izvora financiranja koji će se moći agregirati na razini posebnih ciljeva, kada svi programi za 4-godišnje razdoblje budu doneseni. Dakle, provedbeni program predstavlja poveznicu plana razvoja i programskega proračuna pojedinih nositelja mjer, tj. županije i lokalnih jedinica Krapinsko-zagorske županije, kao i drugih nositelja projekata i aktivnosti na nacionalnoj razini.

Zaključak o prethodnom vrednovanju Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2027. godine – ovim srednjoročnim strateškim planskim aktom definirana je sveobuhvatna razvojna vizija utemeljena na ključnim razvojnim prioritetima županije,

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Republike Hrvatske i Europske unije. Strukturirana je kroz 5 prioritetnih područja javnih politika, koje će se provoditi kroz 11 posebnih ciljeva usklađenih sa strateškim ciljevima NRS-a. Provedba će biti osigurana kroz 65 popisanih mjera koje će se realizirati kroz aktivnosti i projekte županije, svih lokalnih jedinica na njenom području kao i svih ostalih razvojnih dionika. Novim sustavom planiranja predviđena je izrada provedbenih programa koji će biti ključna orientacija za planiranje budućih proračuna i uspješno vođenje razvoja na županijskoj i lokalnoj razini.